

М. І. Пасічник

Борщів

БОРЩІВ – місто Тернопільської області, районний центр. Розташоване на річці Нічлава (притока Дністра), за 105 км від обласного центру. Населення 11 382 особи (2001, складає 100,7 % до 1989). Залізнична станція, автостанція. Поверхня розчленована.

Перша писемна згадка про Б. датована 1456 роком. У 16 – на початку 17 століття – власність польських магнатів Дудинських. Магдебурзьке право отримав 1629. У 1672–99 – під владою Туреччини, від 1699 – Польщі. У 40-х роках 18 ст. населення Б. брало участь у русі опришків, 1768 – у Коліївщині. В результаті 1-го поділу Польщі 1772 – у складі Австро-Угорської імперії. Спочатку Борщівський повіт входив до Заліщицького, згодом до Чортківського округів. 1867 Б. знову став центром повіту. Від 1892 в місті почало працювати перше велике підприємство – тютюновий завод. 1891 засновано товариство «Просвіта», 1908 збудовано Народний дім. Місто неодноразово відвідували М. Грушевський, Лесь Курбас.

На початку 20 ст. у Б. діяли осередки товариств «Просвіта», «Сокіл», «Січ», «Рідна школа». Від 2 листопада 1918 у Б. – українська влада. У лютому–березні 1919 в Б. виходила газета Державного повітового комісаріату ЗУНР «Борщівський голос» (усього 2 номери). На початку липня 1919 уряд ЗУНР на чолі з Є. Петрушевичем переїхав до Б. Від 1920 – під владою Польщі. Від 1939 – у складі УРСР. Від 1940 – районний центр. Борщівщина – один із районів активних дій ОУН у 40 – на початку 50-х років.

У місті працюють цукрові, спиртові, тютюнові, кукурудзо-калібрувальні, сироварні заводи, фабрика канцелярських товарів, комбінат побутового обслуговування, районна сільськогосподарська техніка. У Б. діють 3 середні школи, 2 дитячі садки, Борщівський агротехнічний коледж, СПТУ, районна лікарня, бібліотека, Будинок культури, Борщівський краєзнавчий музей, кінотеатр. Серед археологічних і архітектурних пам'яток – поселення трипільської культури, городище та могильник часів Київської Русі, костел (18 століття), пам'ятник бойової слави – танк «Т-34».

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Лавренюк В. А., Радзієвський В. О. Тернопільщина туристська: Путівник. Л., 1983.

Бібліографічний опис:

Борщів / М. І. Пасічник// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-37399>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).